

„DANSKEREN“
a Danish-American Weekly,
owned by "The United Danish
Evangelical-Lutheran Church
in America", and published by
Danish Lutheran Publ. House,
Blair, Nebr.

Danskeren

„DANSKEREN“
et dansk-amerikansk Ugeblad,
der ejes af „Den forenede dan-
ske evangelisk-lutherske Kir-
ke i Amerika“ og udgives af
Danish Lutheran Publ. House,
Blair, Nebr.

Nr. 11.

Blair, Nebr., Onsdag den 12. Marts 1919.

28. Aarg.

Published and distributed under permit (No. 436) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Blair, Nebraska. By order of the President. A. E. Bureson, Postmaster General

SØNDERLANDS GRÆNSE.

Selvbestemmelseretten hævdes med Styrke.

Følgende er os tilsendt af „Press Department of Danish Legation“, Washington, D. C.:

Det sønderjydske Blad „Dannevirke“ bringer følgende: Under en Samtale med Grosseper Julius Nielsen Damager, Kredens tidligere Landdagsmand, fik jeg Lejlighed til at høre hans Mening om Problemet Flensborg.

Jeg er, ytrede Hr. Nielsen, ubetinget Tilhænger af Selvbestemmelsesretten. Den er den eneste retfærdige Løsning, der giver lyse Fremtidsudsigter. I over halvhundred Aar har jeg levet i Haabet og med inderlig Glæde venter jeg paa Afstemningsdagen.

Deres i sin Tid saa meget omtalte Tale i Bevtoft har nu faaet Aktualitet, indskød jeg. Ja, det er i Grunden mærkeligt som alting kan skifte, fortsatte Hr. Nielsen. Det blev den Gang taget mig meget ilde op, at jeg sagde Paragraf 5 var en Fordring, der ikke kunde inddrives i Ojeblikket, men burde lægges hen til bedre Tider. Nu er Tiden kommet til at faa den indløst. Men en Del af de Folk, der tidligere ikke kunde faa Paragraf 5 nævnt ofte nok, og som bebrejdede os andre, at vi ikke gjorde nok ud af den, svigter nu dens Grundidee aubent eller tilsløret. Jeg staar paa Vælgerforeningens Standpunkt, at der i Flensborg med Omegn skal finde Afstemning Sted under betryggende Garantier.

De ønsker ikke Flensborg uden Afstemning? Nej af følgende Grunde: Det er en Kendsgerning, at Flensborg er en tysk By, hvor der lever flere Tyskere end i hele det øvrige Nordslesvig. Tyskheden i Flensborg er saa stærk og lever i saa nær Sammenslutning, at Assimilation ikke vil kunne ventes. Den flensborgske Tyskhed vil være stærk nok til at gøre Uro og Skade, blive farlig for Danmark; Ja, den vil endog kunne blive en Pind til Danmarks Liggiste.

Hvad mener De om Paastanden, at Flensborg vil trives bedre Nord end Syd for den nye Grænse? Det passer ikke; for Nordslesvigs økonomiske Udvikling har Flensborg absolut ingen Betydning. Flensborgs Handelstungdepunkt ligger ikke i Nordslesvig, men i Syd. Før 1864 laa Tyngdepunktet for Flensborgs Handel Nord paa. Efter 1864 har Flensborgs driftige og dygtige Handelsstand maattet gøre en Frontforandring, maattet gaa mod Syd, og denne Frontforandring er udført med stor Dygtighed. Tyngdepunktet for Flensborgs Handel ligger nu Syd paa. Om Flensborg kommer ind under Danmark eller ej turde næppe berøre dens Handel ret meget, ej heller faa videre Betydning for Nordslesvigs Vedkommende. Paastandene om Flensborgs store Handel med Nordslesvig er overdrevne i hvert Fald i de Brancher, jeg kender. Flensborg spiller ingen Rolle for os i saadanne vigtige Brancher som Korn, Smør, Tømmer og Manufakturhandel heller ikke med mangfoldige Industrivarer; derimod noget med Kolonialvarer.

De kender, indskød jeg, naturligvis Paastanden, at Flensborg nationalt set er værre at have Syd end Nord for Grænsen; hvad mener De herom? „Det, kan da enhver indse, passer ikke. Hvilken Lettelse vil det ikke være for Danmark

blot dette at være fri for at administrere denne store By med dens mange danskfjendtlige Elementer, som naturligvis vil give Danmark Skylden for den Nedgang, der utvivlsomt vil komme. Nord for Grænsen vil Flensborg være det selvskrevne Samlingssted for alt uroligt og utilfreds Tyskeri indenfor Rigsgrænsen, mens en mellemliggende Grænse vil virke som en Bom mellem Tyskheden i Flensborg og Tyskerne i Nordslesvig. Som sagt, sluttede Hr. Nielsen, er Flensborg en tysk By. Alligevel vil det være det heldigste at faa en Folkeafstemning; naturligvis under fuldstandig betryggende Garantier. Det vilde give større Klarhed ogsaa i Fremtiden, Resultatet heraf maatte alle bølge sig for. Men netop med en Folkeafstemning for Øje forekommer det mig mærkeligt, at Flensborgmændene ikke lægger deres Arbejde, hvor det bør lægges for at bære Frugt, i selve Flensborg i Stedet for at rejse en Agitation i Danmark, som der efter mit Skøn ikke kan komme noget godt ud af.

BOLSHEVISMENS FARE.

Ambassadørens Vidnesbyrd for en Undersøgelseskomite i Washington.

Washington, D. C., 8. Marts. David R. Francis, der sendtes til Rusland som Ambassadør i 1916, før Monarkiet styrtedes, og som blev der, indtil Bolshevisterne havde tilrevet sig Regeringen, sagde i Dag, idet han afgav Vidnesbyrd for den Komite, som Senatet har udnævnt til at undersøge lovstridige Propaganda, at dersom Bolshevisterne blev ved Magten, saa vilde Tyskerne explojtere hele Rusland.

I Løbet af ti Aar, sagde han, vilde Tyskland under saadanne Tilstande blive Krigens Sejrherrer, idet denne Nation i enhver Henseende vilde blive stærkere end den var i 1914.

Ambassadør Francis sagde til Komiteen, at en fuld og grundig Forstaaelse af den russiske Fare overbeviste ham om, at med Bolshevismen ved Magten i Rusland vilde Freden være en Umulighed ikke blot i Europa men i den hele Verden.

Han sagde, at selv nu var der god Grund for at antage, at tyske og østrigske Officerer var med „de Røde“, som opererer i nordre Rusland, og han tilføjede, at Tyskerne stadig lægger Beslag paa Ruslands Livskilder og dets Industrier.

Mr. Francis sagde videre, at han havde faaet Meddelelse om at Raymon Robins, tidligere amerikansk Red Cross Kommissær i Rusland, var Kurer for Bolshevik-Regeringen med et Forslag til Præsident Wilson. Dette Forslag, sagde han, han forstod, var et Tilbud om visse Koncessioner til den amerikanske Regering lig dem, der tilstodes Tyskland i Brest-Litovsk Traktaten.

Mr. Robins sagde til Ass.Press Korrespondent, som han forlod Rusland, at dersom han kunde faa en Times Samtale med Præsidenten, saa kunde han faa Anerkendelse af Bolshevik-Regeringen i Stand. — Ambassadøren sagde, at saa vidt han vidste, var der aldrig givet Mr. Robins en Chance til at forelægge Præsidenten sit Forslag.

Som Svar paa Spørgsmaal, Komitemedlemmerne rettede til ham, sagde Mr. Francis, at det var hans Forstaaelse, at Sovjet-Regeringen ikke ønskede at forelægge Storbritanien, Frankrig el-

ler de andre Allierede et lignende Forslag. Tværtimod, sagde han, gik Meddelelserne, han havde faaet, ud paa, at Bolshevisterne ønskede at skjule Forslaget for de Regeringer, der er associeret med United States.

Man spurgte Ambassadøren, hvad der vilde ske, dersom de amerikanske og allierede Tropper droges tilbage fra nordre Rusland, og i sit Svar paastod han, at efter hans Mening vilde Bolshevikerne styrte ind og henvise sig til Myrderier og Ødelæggelser efter en Skala, som Verden ikke har set Mage til.

Beretninger om, at Bolshevikerne sender deres Agenter ind i Tyskland, Frankrig og England, ansaa Ambassadøren for rigtige, og han sagde, at han antog, deres Bestræbelser i dette Land hidtil havde bestaaet i at yde Penge til Spredning af deres Propaganda. Han fortalte om Bolshevist-Propaganda i de Allieredes og U. S. S. Hære i Frankrig.

BOLSHEVIK-REPUBLIK.

En saadan lægges der Planer for her i U. S. A.

Washington, 10. Marts. — General Solicitor Lamar af Post-departementet fremlagde i Dag for Senatets Propaganda-Komite et Memorandum, hvori siges, at I. W. W., Anarkister, Socialister og andre er i Færd med at „perfecting an algamation with one object—the overthrow of the government of the United States by mean of a bloody revolution and the establishment of a bolshevik republic“ (Fuldførelse af en Sammensmeltning i en Hensigt — at styrte United States' Regering ved en blodig Revolution og Oprettelsen af en Bolshevik-Republik). Mr. Lamar sagde, at hans Slutninger var bygget paa Oplysninger, som indeholdes i beslaglagte Postsager.

Med Memorandumet fulgte flere Hundrede Uddrag af Postsager. Mr. Lamar sagde, at Propagandaen ledtes med saadan Regelmæssighed, at dens Omfang kan maales med de dristige og forvovne Udtalelser, som indeholdes i disse Publikationer, og de Bestræbelser, som derigennem gøres for at iværksætte en hele Nationen omfattende Skrækketherredømme for at styrte Regeringen.

Mr. Lamar gjorde opmærksom paa, at det var første Gang i den radikale Bevægelses Historie i Landet, at disse radikale Elementer havde gjort Fællessag (Bolshevismen). Han henviste navnlig til misfornøjede fremmede Elementer som særlig aktive i Propagandaen.

I. W. W., sagde Lamar, er maaske mest aktive i Udbredelsen af Propagandaen, og de har den største Styrke i Marken, kendte som Rekruterings-Agenter, Subskriptions-Agenter ets, hvilke arbejder utværdigt for Sagens Fremme.

SIDSTE NYT.

London, 11. Marts. — Der kæmpes fremdeles med Raseri i Berlin, efter hvad udaterede Beretninger, man i København har modtaget fra Berlin siger.

Mennesker, som har været Vidne til Kampen de sidste faa Dage, siger, at baade Spartakernerne og Regeringssoldater kæmper som vilde Dyr. Fjendtlighederne fortsættes i nordre og nordøstre Del af Byen, og Regeringstroppe-ner dræber alle de Fanger, der falder i deres Hænder. Kvinder, siger Rapporten, deltager i Gru-

somhederne med lige saa stort Raseri som Mændene.

Premier Lloyd George og Udenrigsminister Balfour har underrettet deres Kolleger i London, at Fredskonferencen snart er færdig med sit Arbejde. Ud-kast til Fredstraktater er allerede færdigt og vil blive underskrevet før Udgangen af Marts.

Naar Tyskerne kaldes til Paris, tilføjer The Evening News, vil Traktaten blive læst for dem, og de vil blive indbudt til at underskrive den. Der vil ingen Diskussion blive om at forandre Traktatens Grundartikler. Men det anses nødvendigt, at Spørgsmaal om Detailler maa blive refereret til en speciel Kommission.

Vort eget Land.

Republikanerne i Syd Dakota har dannet en Roosevelt Klub. Dette kommer som Resultat af en Række republikanske Banketter, som Formanden for den republikanske Centralkomite, W. H. King, har holdt forskellige Steder i Staten, og de vil paa en Maade indtage den samme Stilling som Konventionerne i gamle Dage. Der vil blive holdt et Aarsmøde af disse Klubber i Pierre i de Aar, Legislaturen er samlet, og i andre Byer i de andre Aar.

Berger under Tiltale. Madison, Wis., 7. Marts. Kongresmand Victor L. Berger og Statssenator Louis A. Arnold blev fremstillet for Føderaldommer A. L. Sarnborn, anklaget for Krænkelser af Spionloven. De erklærede sig ikke skyldige og skaffede hver Kaution for \$5000. Sagen vil komme for Retten i Eau Claire under Martsterminen. Den specielle Anklage gælder Cirkulation af Bergers Platform som Kandidat for U. S. Senator for et Aar siden af ham selv og hans Forretningsfører Arnold. Regeringen paastaar, at Platformen indeholder Udtryk, som gjorde det til Krænkelser af Spioneringsloven at sende den i Posten.

Skriv „Calif.“ og ikke „Cal.“. Washington, D. C. 6. Marts. Efter Forlangende af Posadepartementet forandrede den geografiske Kommission i Gaar den officielle Forkortelse for California fra „Cal.“ til „Calif.“ Forandringen blev gjort paa Grund af hyppige Forvekslinger med Forkortelsen for Colorado.

„No beer—no work.“ Trenton, 3. Marts. „Central Labor Union“ repræsenterende 7,000 Medlemmer i Mercer County, har, efter hvad der meddeltes i Gaar, givet Ordre til sine Deleger til Stats-Arbejderkonventionen i Newark 16. Marts om at stemme for Kravet „No beer — no work.“

Burlesons Fjernelse forlanges. New York, 8. Marts. Generalpostmester Burlesons Afskedigelse blev forlangt i en Resolution, der blev vedtaget entstemmig i Gaar af „Central Federated Union“. Resolutionen blev fremsat af Percy Thomas, „Deputy International“ President i „Commercial Telegraphers Union.“

Porto Ricos Stilling San Juan, Porto Rico, 3. Marts. Efter en mere end to Dages Debat i begge Huse i Øens Legislatur er Unionisterne og Republikanerne blevet enige om i Fællesskab at insistere paa, at Amerikas Kongres kundgør Porto Ricos fremtidige Stilling. Man blev enige

om, at dersom der ikke gives Sikkerhed for Øens Ophøjelse til Stat, skulde Partierne arbejde for Uafhængighed.

Tvungen Træning. Boston, 7. Marts. Repræsentanten Julius Kahn fra California sagde i en Tale her i Gaar, at han for den næste Kongres vilde fremlægge et Forslag om seks Maaneders tvungen Træning for enhver ung Mand i United States, naar han har naaet 18 Aars Alderen. Han udtalte, at en saadan Lov vilde sikre United States til enhver Tid et tilstrækkeligt Antal af trænede Mænd for en Arme.

Flyver 664 Mil i Snestorm. New York, 8. Marts. Major Reuben F. Fleet og Kaptajn Earl F. White fløj i Gaar i et Luftskib med 400 Hestekræfters Libertymotor fra Dayton, O., til Mineola, N. Y., gennem en heftig Snestorm, 664 Mil i fire Timer og 33 Minuter, det vil sige 135.8 Mil i Timen. De blev nødt til at stige 10,000 Fod og finde Vejen med Kompasset, idet Snestormen drev dem Hundreder af Mil ud af deres Kurs.

Ford starter paany. Los Angeles Calif., 6. Marts. Ved sin Afrejse til Detroit meddelte Henry Ford, at han organiserer et nyt Kompagni for at bygge Automobile, der vil blive solgt for fra \$250 til \$300. Hans Søn Edsel Ford, der er Præsident for Ford Motor Company, vil blive med sin Fader i den nye Forretning.

Den nye Maskine blev udtænkt af Ford under Hviletiden her. Han meddelte ogsaa, at han planlægger et stort Staalanaelag i Los Angeles.

Tysk Officer-Hjelm. Mrs. E. T. Hanson i Sioux Falls, S. Dak., har fra sin Søn Fred Hanson, der er med den amerikanske Arme i Tyskland, modtaget en tysk Officers Hjelm, der klart viser Tysklands Erobringsplaner. Foran paa Hjelmen er nemlig en stor Fordyldt Ørn med Inskriptionen: „For Gud, Kongen og Fædrelandet“, medens Ørnen i den ene Klo holder Verdenskuglen og i den anden Septeret. Tanken deri er let at tyde.

Jorden rundt.

332,000 Rumæniere dræbt. Paris, 6. Marts. Det rumænske Pressebureau meddeler, at 332,000 Rumæniere blev dræbt i Krigens eller døde af Saar.

Palads for Nationernes Liga. Brussel, 7. Marts. Der vil blive forelagt By-Raadet et Forslag om, at Byen tilbyder Egmont Paladset, tidligere Arenberg Paladset, som Sæde for Nationernes Liga.

„Populære Restauranter.“ Paris, 6. Marts. Deputeretkammeret vedtog i Gaar uden Diskussion et Forslag, der bemyndiger Regeringen til at anvende 25,000,000 Francs til at organisere populære Restauranter.

Irse politiske Fanger frigives. London, 6. Marts. Den engelske Regering har besluttet at løslade alle irske politiske Fanger, meddeler „Daily Mail“ i Gaar. For at forebygge stor offentlig Demonstration vil Fangerne vende tilbage til Irland i smaa Flokke.

Jødeforfølgelse. Stockholm, 8. Marts. Det jødiske Pressebureau her meddeler efter „Yiddish Morgenpost“ i Wien, at Jøder er

blevet myrdet i stort Antal i østlige Galicien og Ukræne. Rapporten siger, at 400 Familier er blevet dræbt i Proskuroff Øst for Lemberg.

Bolshevisme i Finmarken. Kristiania, 8. Marts. Bolshevisme har grebet om sig i Finmarken. En stærk revolutionær Agitation er sat i Gang der af en Organisation, som planlægger en Revolution i de skandinaviske Lande efter russisk Mønster, meddeles der fra Kirkenes til „Aftenposten.“

De Røde plyndrer. Washington, D. C., 5. Marts. International Harvester Companys Filial i Artavir, Rusland, er blevet plyndret og ødelagt af Bolshevik-Tropper med utrykkelig Billigelse af Sovjetregeringen, efter de Oplysninger, som Udenrigsdepartementet har modtaget i Gaar fra Rusland. Skaden siges at beløbe sig til omkring \$400,000.

Korea erklærer sig uafhængig. San Francisco, 10. Marts. Korea har erklæret sig uafhængig af Japan, efter hvad der meddeles hertil, og Deleger er undervejs til Frankrig for at udvirke Fredsmødet Anerkendelse. De indbefatter Son Pyung Hi, Phee Song Shai og Kil Sun Chu, alle koreanske Lærde. Dr. Rhee, en anden koreansk Leder, der nu er i Washington, ventes, at ville forene sig med dem i Paris.

Sovietstyre anerkendes i Tyskland. Weimar, 8. Marts. Socialdemokraterne havde i Forgaars Aftes og i Gaar Nat en Konference med Regeringen angaaende Strikene i Berlin, og hvilke Indrømmelser og Garantier Strikerne kunde faa. Der siges, at Konferencen fik et heldigt Udfald.

Regeringen skal være gaaet ind paa at inkorporere i den nye Grundlov en Anerkendelse af Soldater- og Arbejderraad. Dette anses som den mest radikale Bestemmelse. Man ved, at de Allierede ikke synes om det.

Ministerkrisen i Danmark. København, 6. Marts. Kong Kristian drøftede i Gaar med Lederne for de otte politiske Grupper i Rigsdagen Muligheden af at danne et Kabinet til at tage Pladsen efter Ministeriet Zable, som resignerede i Lørdags. Kongen sagde, at der var liden Sandsynlighed for et Blandings-Ministerium, men han haabede, et Kabinet kunde blive dannet med Støtte af Folketinget, idet han udtalte: „Som Resultat af min Betragtning af Situationen erklærer jeg, at jeg vil udnævne en Minister, som er i Overensstemmelse med Majoriteten i Folketinget.“

De Allieredes Skibstab. London, 4. Marts. De Allieredes Skibstab i Krigens beløb sig til 803,000 Tons, ifølge hvad „Reuter's“ Korrespondent i Paris opgiver. Af dette var Englands Tab 550,000 Tons. Centralmagterne tabte 415,000 Tons. I Tysklands Tab, 350,000 Tons, er ikke indbefattet den store Tonnage, der blev overgivet efter Vaabenslutaendens Betingelser. Under Omtalen af denne Ansættelse skriver „Westminster Gazette“: „Naar vi ved, at af store Skibe alene ofredes 13 Slagskibe, 3 Slagkrydsere og 25 Krydsere, faar vi et Begreb om de voldsomme Anstrengelser, som var nødvendige for at sætte Marinen i Stand til at gaa ud af Krigens betydelig stærkere end den var i 1914.“